

BÖLÜM 8

Yaşlı Ruh Sağlığının Değerlendirilmesi

Çiğdem ALACA¹
Sibel ARGUVANLI ÇOBAN²

Öğrenme Hedefleri

1. Yaşlı ruh sağlığını değerlendirmenin önemini açıklayabilme
2. Ruhsal durum muayenesinde değerlendirilmesi gereken alanları açıklayabilme
3. Ruhsal durum muayenesinde yaşlı bireyin değerlendirilmesine özgü farklılıkları açıklayabilme
4. Yaşlı ruh sağlığını değerlendirme ve kapsamlı geriatrik değerlendirme arasındaki ilişkiyi açıklayabilme
5. Kapsamlı geriatrik değerlendirme alanlarını sıralayabilme
6. Ruhsal durum değerlendirmesinde kullanılacak testleri açıklayabilme
7. Yaşlı bireyin ruh sağlığını bütüncül bir şekilde değerlendirebilme
8. Ruhsal durum değerlendirmesinde, gözlem ve görüşme sırasında yaşlı bireyle etkili iletişim kurabilme

Bölüm Başlıkları

Giriş

Ruhsal Değerlendirme

Ruhsal Durum Muayenesi

Kapsamlı Geropsikiyatrik Değerlendirme

Kapsamlı Geriatrik Değerlendirme

Kapsamlı Geriatrik Değerlendirme Alanları

Yaşlı Bireyin Ruh Sağlığının Değerlendirilmesinde Kullanılan Testler

Ruhsal Değerlendirme Görüşmesinde Etkili İletişim İçin İpuçları

Örnek Vaka

Gözden Geçirme Soruları

Kaynaklar

¹ Öğr. Gör., Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, Fethiye Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu, Sağlık Bakım Hizmetleri Bölümü, Yaşlı Bakımı Programı, cigdemalaca@mu.edu.tr, ORCID iD: 0000-0003-0531-0078

² Doç.Dr. Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi/Hemşirelik Bölümü Psikiyatri Hemşireliği AD, e-mail: sibelarguvanli@hotmail.com, ORCID iD: 0000-0002-8844-4153

Kaynaklar

1. Wiltjer H, Kendall N. Assessment of older people 1: definition, principles and tools. *Nursing Times [online]*. 2019; 115(5): 37-40.
2. Elsayy, B., Higgins, KE. The geriatric assessment. *American family physician*. 2011; 83(1): 48–56.
3. Victoria Helath Services. Conducting a comprehensive geriatric assessment [internet]. <https://www.health.vic.gov.au/>; 2021 [Erişim tarihi: 12.12.2022]. Erişim adresi: <https://www.health.vic.gov.au/patient-care/conducting-a-comprehensive-geriatric-assessment>
4. Ceylantekin, Y. Hisar, F. Alzheimer Hastasının Gordon'un Fonksiyonel Sağlık Örneği Modeli'ne Göre İncelenmesi: Olgu Sunumu . *Genel Sağlık Bilimleri Dergisi* , 2022; 4 (2): 205-215 .
5. Ellis G, Whitehead MA, O'neill D, et al. Comprehensive geriatric assessment for older adults admitted to hospital. *The Cochrane Database of Systematic Reviews*, 2011; 7: Cd006211.
6. Şişman FN. Kapsamlı Geriatrik Değerlendirme, «Yaşlanma Teorileri ve Geriatrik Değerlendirme», Bölüktaş, RP. (ed). İstanbul Üniversitesi Açık ve Uzaktan Eğitim Fakültesi. 2019:113-135. İstanbul.
7. Videbeck, S. L. Psychiatric Mental Health Nursing. 2nd ed., *Lippincott Williams & Wilkins*, Philadelphia, 2004: 3-15.
8. Varghese, M, Dahale, AB. The geropsychiatric interview- assessment and diagnosis. *Indian Journal of Psychiatry*. 2018; 60(3): 301–11.
9. Brinton RD. Brocklehurst's Textbook of Geriatric Medicine and Gerontology. Eighth Edition, *Elsevier*;2017. Philadelphia,
10. Sutin AR, Zonderman AB, Ferrucci L, Terracciano A. Personality traits and chronic disease: implications for adult personality development. *The journals of gerontology. Series B, Psychological sciences and social sciences*. 2013;68(6):912-920.
11. Öztürk O. Ruh Sağlığı ve Bozuklukları Kılavuz. Hekimler Yayın Birliği; 1997. Ankara
12. Dülgerler Ş. Ruhsal Durum Değerlendirmesi. Çam O-Engin E (ed), Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Psikiyatri Hemşireliği Bakım sanatı içinde. İstanbul: İstanbul Tıp Kitapevleri; 2021:112-125.
13. Çelik Eren D., Öz Yıldırım Ö. Kapsamlı Geriatrik Değerlendirme. Kabataş Yıldız M (ed), *Geriatrik Psikiyatri* içinde. Ankara: Nobel Yayıncılık; 2022: 13-25.
14. Yavuz BB. Geriatrik Değerlendirme ve Testler. *İç Hastalıkları Dergisi*. 2007; 14(1): 5-17
15. Savaş S, Akçiçek F. Kapsamlı geriatrik değerlendirme *Ege Tıp Dergisi*. 2010; 49(3): 19-30.
16. Bektaş H, Kalav S. Kapsamlı geriatrik değerlendirme. *International Refereed Journal Of Nursing Researches* 2017; 11:201.
17. Souilm, N., Elsakh, N. M., Alotaibi, Y. A. Et al. Effectiveness of emotional freedom techniques (EFT) vs sleep hygiene education group therapy (SHE) in management of sleep disorders among elderly. *Scientific Reports*. 2022: 12(1), 6521.
18. Sun R., Xie, Y., Jiang, W., et al. Effects of different sleep disorders on frailty in the elderly: a systematic review and meta-analysis of observational studies. *Sleep and Breathing*, 2023; 27(1), 91-101.

19. Fisher JS, Rezk A, Nwefo E, Masterson J, Ramasamy R. Sexual Health in the Elderly Population. *Curr Sex Health Rep.* 2020;12(4):381-388. doi:10.1007/s11930-020-00278-0.
20. Purwaningsih NK, Yoga Pratama AD. Caregivers Experience in Performing Interpersonal Communication and Directive Speech Acts With Elderly in Japan and Bali Nursing Home. *Jurnal Ilmu Bahasa* [Internet]. 2020Apr.27 [cited 2023Aug.1];6(1):78-4.
21. Dikeç G.,Kutlu FY. Yaşlı ile İletişim. Yılmaz M(ed), Sağlık Profesyonelleri için İletişim. Ankara: Akademisyen Kitabevi; 2020:217-228.